

munerne kan ikke skaffe dette Beløb, men Staten kan, selv om det er vanskelige Tider ogsaa for Staten. Der er ikke Tvivl om, at Staten paa en eller anden Maade, ja for øvrigt paa flere, kan skaffe dette, naar man tænker paa Formaalet, forholdsvis ikke store Beløb. Jeg vil altsaa henstille til den højtærede Indenrigsminister, om der ikke var Mulighed for at faa Tilskuddet betydeligt forhøjet.

Loven har til Hensigt at fremskaffe billigere Boliger. Der er mange Maader at fremskaffe billige Boliger paa, naar der blot er tilstrækkelig Beredvillighed til at give Dispensation og meget andet hos forskellige Grupper af Embedsmænd, hvis Opfattelse paa visse Omraader af enkelte Love maa ændres. Specielt de Bygge love, der gælder i København, er alt for strenge. Jeg har tidligere gjort opmærksom paa enkelte Fordringer i disse Love, som er unødvendige, og som fordyrer Bygningerne meget. Jeg vil henstille til den højtærede Justitsminister at se med større Imødekommehed paa Dispensationsansøgninger, end man hidtil har gjort. Der er i Øjeblikket af Boligkommissionen nedsat et Udvalg, som vil fremkomme med Forslag, særlig vedrørende den lavere og lettere Bebyggelse; jeg vil henstille til den højtærede Justitsminister at stille sig imødekommende derved. Meddelelser af Dispensation bør ske i Tilfælde, hvor Spørgsmaalet ikke drejer sig om Bygningernes Kvalitet eller Sundheden, men der blot er Tale om at anvende Dimensioner af Mur og Tømmer, der ikke svarer til, hvad der kræves i de forældede Lovbestemmelser, men som dog i og for sig er fuldt tilstrækkelige.

For øvrigt kunde man ogsaa ved gennem Oplysningsarbejde at modarbejde den fremtrædende Spekulation virke med til, at Boliger fremskaffes billigere. Vi ser, hvordan man i disse Tider spekulerer i Bolignøden; Spekulationen begynder med Jorden, Husene skal ligge paa, og førtsættes gennem alle Instanser, som hører med til Bygningens Fremskaffelse. Man har i de allerseneste Dage set et meget grelt Udsalg af denne Spekulation. Jeg kan ikke undlade, da Lejligheden er passende, at gøre nogle Bemærkninger, i hvert Fald raabe et Varsko mod den grænseløse Spekulation, der foregaar paa dette Omraade. Det er ikke længe siden, vi saa mægtige Annoncer i Bladene fra en Husmægler Duelund, der udstykkede nogle Grunde. Hele Pressen, i hvert Fald alle de store Blade, han mente at have Interesse af at avertere i, havde An-

noncen, og flere Blade havde endogsaa, maa-ske tilskyndet af Annoncen, skrevet meget rosende Artikler om denne Mand og om dette Foretagende. Man blev dog nødt til at optage andre Artikler fra anden Side, som gjorde, at hele dette Projekt gik i Stykker, og det viste sig at være bygget paa et saadant Grundlag, at det endogsaa paastaas, at hvis man havde anmeldt Sagen for Politiet, havde dette ikke kunnet undlade at tage Affære. I Gaar saa jeg et Projekt, som ikke adskiller sig væsentlig fra det Duelundske. Det drejer sig om Udstykning af en Gaard ved Glostrup, en Gaard paa ca. 300 Tdr. Land, der hedder „Ragnasminde“. Man saa i Gaar en stor, markskrigerisk Annonce i Bladene, og man læste i Bladene — som i øvrigt sikkert ikke anede, hvad der staa bagved — Anbefalinger til Folk, særlig af Arbejderklassen, om at købe disse Grunde.

Jeg skal oplyse, at der bag dette Projekt staa et Interessentskab. Det vilde være fuldkommen paa sin Plads, om dette Interessentskab oplyste, hvad det havde givet for Gaarden. Hvis Interessentskabet gjorde det og dannede en Slags Boligorganisation og lod den betale Udgifterne, derunder Omkostningerne ved Udstykningen, vilde man faa at se, at Køberne vilde faa Grundene for mindre end en Trediedel — jeg tør ogsaa godt sige en Fjerdedel af, hvad Grundene nu kommer til at koste. Jeg kender denne Gaard og kender Jordens Pris derude omkring, og jeg vil sige, at disse 300 Tdr. Land er rigeligt betalt, hvis de betales med 2 000 Kr. pr. Tønde uden Bygninger, uden Besætning, altsaa den nøgne Landbrugsjord. Jorden ligger ikke paa et Sted, hvor der er Udsigt til, at der kan komme nye Jernbaner, eller hvor der skal bygges Raadhuse eller andet, som gør, at en Grund har særlige Betingelser for at stige i Pris; det er nøgen Landbrugsjord, og den er sikkert ogsaa købt som saadan. Naar man anslaaer Prisen som anført til 2 000 Kr. pr. Td. Land, er det højt ansat. Dette giver 600 000 Kr. for de 300 Tdr. Land. Efter den Pris, Grundene udbydes til — og jeg tvivler desværre ikke om, at Folk staa i Kø i Morgen for at købe Grunde derude —, vil denne Ejendom fra regnet alt, hvad der fra regnes, komme til at koste 2 080 000 Kr.

Det vil sige, at det Konsortium, som foretager denne Udstykning, ikke kan undgaa at tjene 1½ Mill. Kr. paa det. Det skal disse fattige Mennesker betale! Thi det er fattige Mennesker, Arbejdere, Smaakaarsfolk, som køber disse Grunde. Det bliver